

Politologička Judith Bergman: NOVÝ PAKT EU O MIGRACI A AZYLU

- CZ24 News | 11. prosince 2020

EU: Klíčová otázka vnitřního konfliktu EU ve věci migrace do Evropy však není praktická, ale politická: Měla by EU vůbec nějaké migranty přijímat? V této otázce je Evropská komise od zemí střední a východní Evropy na hony vzdálena.

Navrhovaný systém vyvolává řadu otázek ohledně jeho praktického fungování: Budou státy v první linii v prověřování migrantů efektivní? Bude fungovat plánovaná zvýšená kontrola hranic? Jak konkrétně si Komise představuje, že bude zastaveno rozsáhlé a dlouholeté pašování lidí, z něhož mají pašerácké gangy obrovské zisky?

“Velkým hazardem je sázka na to, že všechny členské státy budou plnit svůj podíl odpovědnosti... Když jen několik států nebude plnit své závazky, tak se celý systém zhroutí.” — Thomas Gammeltoft-Hansen, profesor migrace a uprchlického práva Kodaňské univerzity, *Euronews.com*, 8. října 2020.

“[Musíme] zajistit dokonalé utěsnění všech částí vnější hranice EU a Schengenského prostoru... Ačkoliv se v novém balíčku návrhů Evropské komise o migraci a azylu objevily pod jiným názvem, tak migrační kvóty stále existují a Maďarsko je spolu s Polskem a Českou republikou rezolutně odmítá.” — Zoltán Kovács, maďarský státní tajemník pro mezinárodní komunikaci a vztahy.

Maďarský státní tajemník pro mezinárodní komunikaci a vztahy Zoltán Kovács řekl: “Ačkoliv se v novém balíčku návrhů Evropské komise o migraci a azylu objevily pod jiným názvem, tak migrační kvóty stále existují a Maďarsko je spolu s Polskem a Českou republikou rezolutně odmítá.”

Evropská komise navrhla nový pakt o migraci a azylu v naději, že vyřeší hlubokou politickou krizi, kterou v EU otázka migrace nadále představuje.

Evropská unie je v otázce migrace na evropský kontinent již roky zásadně rozdělená. Když se během migrační krize v roce 2015 vedoucí představitelé EU dohodli na přemístění 160 000 migrantů a uprchlíků z táborů v Itálii a Řecku, přičemž každému členskému státu EU byla přidělena pevná kvóta, tak Maďarsko, Polsko a Česká republika odmítly přidělené migranty přijmout. V dubnu 2017 Evropská komise Polsko, Maďarsko a Českou republiku za jejich odmítání přijmout migranty [zažalovala](#) u Soudního dvora Evropské unie. V dubnu 2020 Soudní dvůr EU [rozhodl](#), že Polsko, Maďarsko a Česká republika porušily právo EU, když se odmítly na přemístění těchto migrantů podílet.

Migrace na evropský kontinent vesele pokračuje a dokonce se i zvýšila. [Podle](#) oficiálních statistik EU:

“V roce 2019 požádalo o mezinárodní ochranu ve 27 členských státech Evropské unie (EU 27) 612 700 žadatelů o azyl, což je nárůst o 11,6 % ve srovnání s rokem 2018. Počet žádostí o azyl se tak poprvé od roku 2015 meziročně zvýšil.”

(V roce 2015 požádalo o azyl v zemích EU rekordní množství 1,3 milionu migrantů.)

Nový návrh Evropské komise je založen na třech hlavních pilířích: Prvním pilířem jsou “[efektivnější a rychlejší úřední postupy](#)”.

“Komise zejména [navrhuje](#) zavést integrovaný postup na hranicích, který poprvé zahrnuje předvstupní prověřování, tj. identifikaci všech osob, které překročily vnější hranice EU bez povolení nebo se vylodily po pátrací a záchranné operaci. Toto prověřování bude rovněž obnášet zdravotní a bezpečnostní kontrolu, snímání otisků prstů a registraci v databázi Eurodac. Po prověření mohou být jednotlivci nasměrováni ke správnému řízení, ať už na hranicích pro určité kategorie žadatelů, nebo v běžném azylovém řízení. Během tohoto postupu na hranicích se bude rychle rozhodovat o azylu nebo navrácení, což poskytne okamžitou jistotu osobám, jejichž případ lze rychle posoudit.”

To znamená, že státy v první linii, jako jsou Itálie a Řecko, budou muset nést břemeno prověřování a kontroly migrantů, čímž se celá počáteční azylová procedura stane přinejmenším pro Itálii a Řecko náročnější.

[Druhým pilířem](#) paktu je...

“spravedlivé sdílení odpovědnosti a solidarity. Členské státy budou povinny jednat odpovědně a projevovat si vzájemně solidaritu. Každý členský stát musí bez výjimky přispět k solidaritě v době krize, aby se stabilizoval celý systém, pomohlo se členským státům, které jsou pod tlakem, a zajistilo se, že Unie splní své humanitární závazky.”

V otázce migrace je v EU jádrem politického konfliktu Evropské komise se střeoevropskými zeměmi princip solidarity – podle názoru některých kritiků má tento princip příliš [autoritativní](#) tón – ale Evropská komise zjevně nadále trvá na dosažení té správné rovnováhy a chce toho dosáhnout pomocí tohoto nového paktu. Komisařka Evropské komise pro vnitřní věci Ylva Johansson [řekla](#):

“... myslím, že najdeme tu správnou rovnováhu mezi prokazováním solidarity s migranty, žadateli o azyl a zájmy členských států. Je nám ale rovněž jasné, že ti, kterým nebude přiznán azyl, musí být vráceni do zemí původu.”

“Každému je zřejmé, že ad hoc solidarita nestačí. Potřebujeme tedy systém, který bude pružně reagovat na přetížení jednotlivých členských států.”

Ve snaze toto “přetížení” snížit nový pakt o migraci umožňuje členským státům odhlásit se ze systému přemísťování migrantů pod podmínkou, že tyto členské státy místo toho převezmou odpovědnost za navrácení migrantů, kterým nebyl v EU udělen azyl, do jejich zemí původu.

[Podle](#) serveru *Politico* však:

“Země, která se rozhodne pro navrácení migrantů, bude mít na jejich navrácení osm měsíců, a dokonce si bude moci vybrat národnost migrantů, které se pokusí vrátit. Pokud se však jejich návrat nepodaří provést, bude místo nich muset přijmout uprchlíky a jejich národnost si však již nebude moci vybrat.”

Tento postoj znamená, že země, jako jsou Maďarsko, Polsko a Česká republika, by v případě nedodržení stanovené lhůty nakonec stejně musely souhlasit s přijímáním migrantů. Ale co se stane, když budou spolupráci i nadále odmítat?

Třetím pilířem je změna způsobu spolupráce EU se zeměmi mimo EU, odkud migranti pocházejí.

[Podle](#) Komise:

“EU bude usilovat o podporu individuálně uzpůsobených a vzájemně prospěšných partnerství se třetími zeměmi. Ta pomohou řešit společné problémy, jako je převaděčství migrantů, rozvíjet legální cesty a zajišťovat účinné provádění dohod a ujednání o zpětném přebírání osob. EU a její členské státy budou vystupovat jednotně a využívat při tom širokou škálu nástrojů na podporu spolupráce s

třetími zeměmi v oblasti zpětného přebírání osob.”

To pravděpodobně znamená, že se EU pokusí spolupracovat se zeměmi původu na zastavení rozšířeného – a vysoce výnosného – pašování migrantů do Evropy, to je na něčem, co bylo doposud do značné míry neúspěšné.

Nakonec Komise také [slibuje](#):

“Zdokonalí se správa vnějších hranic. Stálý útvar Evropské pohraniční a pobřežní stráže, který má být nasazen od 1. ledna 2021, bude poskytovat intenzivnější pomoc kdekoli bude potřeba.”

Navrhovaný systém vyvolává řadu otázek ohledně jeho praktického fungování: Budou státy v první linii v prověřování migrantů efektivní? Bude fungovat plánovaná zvýšená kontrola hranic? Jak konkrétně si Komise představuje, že bude zastaveno rozsáhlé a dlouholeté pašování lidí, z něhož mají pašerácké gangy obrovské zisky?

Profesor migrace a uprchlického práva Kodaňské univerzity Thomas Gammeltoft-Hansen [upozornil](#) na toto:

“Velkým hazardem je sázka na to, že všechny členské státy budou plnit svůj podíl odpovědnosti. V počáteční fázi musí převzít větší roli státy v první linii; ostatní členské státy musí zase převzít větší roli při přemísťování žadatelů o azyl a převzetí odpovědnosti za repatriaci odmítnutých žadatelů o azyl. Když jen několik států nebude plnit své závazky, tak se celý systém zhroutí.”

Výše uvedené jsou praktické otázky týkající se řízení migrace. Klíčová otázka vnitřního konfliktu EU ve věci migrace do Evropy však není praktická, ale politická: Měla by EU vůbec nějaké migranty přijímat? V této otázce je Evropská komise od zemí střední a východní Evropy na hony vzdálena. [Podle](#) komisařky pro vnitřní věci Ylvy Johansson:

“Migrace vždy byla a vždy bude součástí naší společnosti. Z dnešních návrhů vznikne dlouhodobá migrační politika, která bude schopna převést evropské hodnoty do praktického řízení. Tento soubor návrhů bude znamenat jasné, spravedlivé a rychlejší postupy na hranicích, aby lidé nemuseli čekat v nejistotě. To znamená posílit spolupráci se třetími zeměmi v zájmu rychlého navracení, více legálních cest a důrazná opatření v boji proti převaděčům. V zásadě tím chráníme právo žádat o azyl.”

Země střední Evropy si ale žádné migranty přijímat nepřejí.

“[Musíme] zajistit dokonalé utěsnění všech částí vnější hranice EU a Schengenského prostoru,” [napsal](#) v reakci na návrh Evropské komise maďarský státní tajemník pro mezinárodní komunikaci a vztahy Zoltán Kovács. “Ačkoliv se v novém balíčku návrhů Evropské komise o migraci a azylu objevily pod jiným názvem, tak migrační kvóty stále existují a Maďarsko je spolu s Polskem a Českou republikou rezolutně odmítá,” [dodal](#).

Zdá se, že řešení politického konfliktu týkajícího se migrace je v EU v nedohlednu a nevyřeší ho ani tento nový pakt.

Autor: Judith Bergman je komentátorka, právnička, politická analytička

Zdroj: <https://cs.gatestoneinstitute.org/16843/eu-novy-pakt-migraci-azylu>